

از اعتبارات اسنادی (Credits Letter Of) و باصطلاح (L/C)

چه میدانیم ؟

بحث اعتبارات اسنادی (Credit Letter of) یکی از مهمترین و عمده ترین روشهای پرداخت در بازرگانی بین الملل بشمار رفته ، وارد کنندگان و صادر کنندگان کالاهای تجاری بخصوص خریداران کالا / خدمات در سراسر جهان ، حین استفاده از این ابزار اصلی و ذیقیمت بعنوان یک روش پرداخت با ارزش و مطمئن ضمن برخورداری از تکنیک و سیستم های پیشرفته ارتباطی در عصر حاضر نظیر (SWIFT) نسبت به مبادله اسناد و همچنین پرداخت وجه اعتبارات توسط بانکهای کارگزار براساس شرایط اعتبار اسنادی (& Terms Condition) عملاً ارتباط فیما بین خریدار و فروشنده را با شرایط مختلف جغرافیائی ، سیاسی ، فرهنگی و اجتماعی فراهم آورده و ضمن صرفه جوئی مناسب ، در حد اقل زمان با صرف کمترین هزینه امکان پذیر ساخته و بدین طریق سهم بسیار مهمی را در توسعه و پیشرفت مبادلات برون مرزی ایفا می نماید .

شایان ذکر است ، بیشترین مزیت های نسبی این روش زمانی تحقق پیدا میکند که از این ابزار اصلی به نحو صحیح و درستی استفاده نموده تا تسهیلات و مزایای ناشی از آنرا نمایان سازد .

بنا بر توضیحاتیکه فوقاً اشاره رفت چنین نتیجه گیری میگردد که شناخت و آشنائی با مفاهیم ، نحوه عملکرد و مکانیسم اعتبارات اسنادی برای هر شخص حقیقی و حقوقی که معمولاً در تعاملات بین الملل و برون مرزی فعالیت مینماید ، الزامی بوده بویژه در موقعیت فعل که به تاسی تحریم های ایجاد شده (

Sanction) توسط ایالات متحده آمریکا و تأیید مراتب توسط سایر کشورهای هم پیمان اروپائی و ... به ارزش واقعی این خدمات بین المللی و باصطلاح (To Bank Bank) پی برده می شود .

جهت مزید اطلاع خوانندگان محترم خاطر نشان میسازد ، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین الملل در تهران (Chamber Of Commerce Local) با ترجمه ، تفاسیر ، و نهایتاً انتشار نشریات ارزشمندی چون " مقررات متحد اشکل اعتبارات اسنادی " (U.C.P ۵۰۰) بدون اغراق گام بسیار مهمی را در رابطه با اطلاع رسانی و آگاهی علاقمندان این بحث ها فراهم آورده و ضمن آشنا نمودن بازرگانان برون مرزی با نحوه گشایش اعتبارات اسنادی منطبق با مقررات بین الملل و نیز وقوف کامل به رعایت مقررات مدون در International Chamber of Commerce (I.C.C) اتاق

بازرگانی و صنایع بین المللی ، ساماندهی نموده و رهنمودهای ارزشمندی را در رابطه با چگونگی استفاده از اینگونه نشریه / نشریات ضمن تشریح و تفسیر مطالب موردی ملحوظ نظر قرار میدهد . که بنظر نگارنده خدمت بسیار بزرگی را علی الخصوص به کارمندان ادارات خارجه و امور بین الملل بانکها انجام داده که بدین وسیله از خدمات شایسته آنها سپاسگزاری می نماید .

به هر حال کاربرد جهانی اعتبارات اسنادی با عنایت به روند روبه افزایش معاملات برون مرزی از نظر کمی و کیفی بر هیچ کس پوشیده نبوده ، بنابراین رعایت مقررات متحد اشکل را الزامی دانسته و همکاری هر چه بیشتر و بهتر کشورهای عضو بویژه طرفین درگیر اعم از خریدار و فروشنده ، مخصوصاً بانکهای کارگزار خارجی را طلب می نماید .

الف / تعریف اعتبارات اسنادی

به زبانی ساده :

اعتبارات اسنادی تعهد مشروط توسط یک بانک به بانک دیگری میباشد .
و اما به زبان تخصصی و علمی :

اعتبارات اسنادی تعهد مکتوب (L/C Conditions of & Terms) یک
بانک صادر کننده اعتبار

(Opening Bank) بوده که بموجب درخواست و دستور خریدار کالا (Opener) در اختیار فروشنده / ذینفع (Beneficiary) از طریق بانک ابلاغ کننده اعتبار (Advising Bank) قرارداد شده و بر اساس آن دستور پرداختی (Instruction Payment) را در سررسید معین اعتبار (Due Date) مشروط به رعایت کامل دستورات داده شده به روشهای ذیل :

۱ - دستور پرداخت نقدی (Order Cash payment) .

۲ - در قبال قبولی اسناد واصله از طریق بانک کار گزار (Acceptance of Documents) .

۳ - در قبال مبادله اسناد براتی (یوزانس) و... (Negotiation of Documents) .

در وجه فروشنده (In Favour of beneficiary) به مبلغ معین در مدت زمان مندرج از طریق سیستم (SWIFT) کارسازی می نماید .
ب / اسناد مورد نیاز در اعتبارات اسنادی

اسنادی که معمولاً حین مبادله مورد لزوم میباشد بشرح ذیل است :

۱ - سیاهه تجاری (Invoice / Proforma) .

۲ - بارنامه (Bill Of Lading) .

۳ - گواهی مبدا (Certificate Of Origin) .

۴ - گواهی بیمه (Insurance Certificate Of) .

۵ - گواهی بازرسی کالا در مبدا (of Inspection Certificate) .

در نهایت سایر مدارکی که عنداللزوم با عنایت به نوع و شکل قرارداد در توافقات طرفین پیش بینی و درخواست گردیده که انشاءالله به تفصیل در مورد هر کدام از آنها سخن خواهیم گفت .

پس نتیجتاً خرید کالاهای خارجی از طریق افتتاح و گشایش اعتبار اسنادی :

- انجام مبادلات تجاری و بین المللی را توسط بانکهای خریدار و فروشنده را فراهم می آورد .
- ایجاد آسایش خیال و امنیت کامل را در صورت رعایت مقررات به طرفین عنایت میکند .
- تضمین پرداخت مطمئنی را مشروط بر رعایت مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی را برای بانکهای کارگزار فراهم می آورد .
- نهایتاً تعهد پرداخت را " فقط در قبال دریافت اسناد بدون عیب و مغایرت " متقبل میگردد .

لازم به یادآوریست :

در اجرای ماده های ۱۳ - ۱۵ مقررات (Uniform Customs & Practice - U.C.P) متحد الشکل اعتبارات اسنادی " بانکها هیچگونه تعهد و یا مسئولیتی را نسبت به شکل ، کفایت ، صحت ، سقم ، جعل و یا تاثیر قانونی هر سند / اسناد و ... را ندارند " .

مضافاً بر اینکه " بانکها هیچ مسئولیتی را نسبت به شرح ، مقدار ، وزن ، کیفیت ، وضعیت بسته بندی ، تحویل ، ارزش و نیز وضعیت مالی فروشنده / فرستندگان کالا ، حمل کنندگان ، گیرندگان ، بیمه گران و یا هر شخص دیگری را به عهده نخواهند گرفت " .

نکته خیلی مهم :

با عنایت به توضیحات فوق‌الاشاره خریداران / گشایش کنندگان اعتبارات اسنادی میبایستی قبل از ثبت سفارش کالا / خدمات ، ابتدائاً از حسن شهرت و متعهد بودن فروشنده / ذینفع از طریق اخذ اطلاعات بوسیله سیستم (SWIFT) که بنا بر روابط فیما بین بانکهای کارگزار در قبال اخذ کارمزدی ناچیز متداول و رایج میباشد ، اطمینان کافی بعمل آورده و عبارتی قبل از محقق شدن احراز هویت و سایر اطلاعات لازم در مورد فروشنده گانی که اشراف کاملی ندارند ، اکیداً خودداری فرمایند .

مراحل گشایش (افتتاح) اعتبارات اسنادی همانطوریکه در بخش اول اشاره گردید :

اعتبار اسنادی تعهد مشروط (Issuing) / (Openinig Bank)
Bank به بانک کشور فروشنده / (Advising Bank)
(Negotiating Bank) میباشد که در صورت ارائه اسناد کامل و بی عیب و نقص (طبق شرایط اعتبار) در مهلت تعیین شده بموجب ترم (L/C) در وجه بانک فروشنده قابل پرداخت خواهد بود .
بدیهی است پرداخت وجه نیز بصورت نقدی (Cash Payment) و یا (Payment Deferred)
بوده که معمولاً این مکانیسم پرداخت در اکثر اعتبارات اسنادی در دنیا معمول میباشد .

بدیهی است از امتیازات و نیز وجود تضمین و گارانتی خاص ، دریافت وجه اعتبار برای فروشنده و از طرف دیگر وجود این ویژه کی برای خریدار که (قبل از حمل و ارسال قطعی کالای مورد نظر هیچ مبلغی توسط بانک به

فروشنده پرداخت نخواهد گردید (از مختصات مهم و ویژه گی اعتبارات اسندی میباشد . -

مرحله اول گشایش اعتبار

درخواست خریدار از فروشنده ، متعاقباً حصول توافق مبتنی بر شرایط اعتبار .

صدور فاکتر فروش (Proforma) توسط فروشنده .

- درخواست وارد کننده از بانک گشایش کننده از داخل کشور مبنی بر افتتاح و نهایتاً ، ابلاغ اعتبار به بانک فروشنده در خارج از کشور)
- مرحله چگونگی گشایش L/C از بانکهای عامل ایران و نیز مدارک مورد نیاز در بحث های آتی بطور مشروح توضیح داده میشود .

مرحله دوم ابلاغ اعتبار به فروشنده

- دریافت متن L/C توسط بانک کارگزار و ابلاغ ان به فروشنده .

- دریافت L/C مطابق با شرایط اعتبار توسط فروشنده از بانک ابلاغ کننده .
- اقدامات لازم جهت تولید / بسته بندی / تنظیم اسناد (بشرح بخش اول .)

اقدام به ارسال کالا مطابق با شرایط اعتبار طبق بارنامه مورد نظر (انواع بارنامه های متداول در معاملات بین الملل در بحث های بعدی " قوانین و مقررات رایج در اینکوترمز " Incoterms به تفصیل توضیح داده خواهد شد .)

- مراجعه و تحویل اسناد به بانک کارگزار طبق شرایط اعتبار و باصطلاح مبادله اسناد در بانک ابلاغ / پرداخت کننده (Negotiation of Documents)

- دریافت وجه اسناد توسط فروشنده همزمان با مبادله اسناد مشروط بر رعایت کامل شرایط و مطابق بودن با دستور بانک گشایش کننده ، (انواع اعتبارات اسنادی و روشهای پرداخت در بحث های بعدی توضیح داده خواهد شد .) و نهایتاً، کنترل و ارسال اسناد توسط بانک کارگزار ، بانضمام صورتحسابهای صادره که اصطلاحاً به آن جدول کارگزار (Correspondent Schedule) میگویند و معمولاً اسناد یادشده در دو نوبت جداگانه از طریق (D.H.L Courier Post) پست اکسپرس در دو روز متفاوت مستقیماً به ادرس بانک گشایش کننده اعتبار ارسال میدارند .

مرحله سوم / تسویه با بانک گشایش کننده و واریز اسناد

- _ پس از تسویه حساب بانک با متقاضی اعتبار که اصطلاحاً به آن واریز اسناد (Settlement of Documents) میگویند ، اسناد واریزی (ظهر نویسی شده) به مهرهای خاصی در ظهر بارنامه و اینوویس که توسط بانک ممهور و بوسیله مسئولین ذیربط امضا ، و نهایتاً تحویل گشایش کننده اعتبار می شود .

مرحله چهارم ترخیص کالا از گمرکات کشور

متقاضی پس از تسویه حساب و پرداخت باقیمانه بدهی به بانک با عنایت به اسناد واریزی " پشت نویسی شده " ضمن مراجعه به گمرک که بندر مربوطه (در صورت) حمل از طریق دریا) و یا فرودگاه مربوطه در صورت (حمل هوایی) و ... در بارنامه درج گردیده ، ضمن پرداخت عوارض و حقوق گمرکی مربوطه نسبت به ترخیص کالا از گمرک مذکور اقدام می

اعتبار اسنادی LC

چیست؟

اعتبار اسنادی تعهدی از بانک است که به خریدار و فروشنده داده می شود.

تعهد می شود که میزان پرداختی خریدار به فروشنده بموقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. هرگاه که خریدار قادر به پرداخت مبلغ خرید نباشد، بانک موظف است باقیمانده یا تمام مبلغ خرید را پردازد. اعتبارات اسنادی اغلب در معاملات بین المللی به منظور اطمینان از دریافت مبالغ پرداختی مورد استفاده قرار می گیرد

بدلیل ماهیت معاملات بین المللی که شامل عواملی همچون مسافت و تفاوت قوانین کشورها و ...، اعتبارات اسنادی یک جنبه بسیار مهم در تجارت بین المللی شده است. بانک همچنین به نیابت از خریدار که نگهدارنده اعتبارات اسنادی است تا زمان دریافت تائیدیه که کالاهای خریداری شده حمل شده اند وجه را پرداخت نخواهد کرد.

مزایای اعتبارات اسنادی:

۱- اطمینان فروشنده از اینکه پس از ارایه اسناد حمل وجه اعتبار را مطابق شرایط اعتبار از

بانک کارگزار یا تایید کننده دریافت میکند.

۲- امکان کنترل تاریخ حمل و تحویل نهایی کالا.

۳- تحویل اسناد حمل مطابق با مفاد موافقت اولیه تحت شرایط قرارداد میان طرفین

۴- اطمینان از اینکه پرداخت وجه اعتبار به فروشنده فقط بعد از انتقال و فک مالکیت کالا از وی صورت میگیرد.

۵- امکان کسب تسهیلات بیشتر برای فروشنده در مقابل اعتبار گشایش یافته برای تهیه کالای سفارش شده

۶- تعهد بانک برای پرداخت بها در معاملات بجای فرد فروشنده

در مورد اعتبارات اسنادی از جهات مختلف، تقسیماتی وجود دارد که مهمترین آنها به شرح زیر میباشد:

در رابطه با اعتبارات اسنادی در ایران باید خاطر نشان کرد که به دلیل محدودیتهای وضع شده توسط بانک مرکزی انواعی از این اعتبارات غیر قابل استفاده در ایران میباشد و یا احتیاج به مجوز بانک مرکزی دارد.

انواع اعتبار اسنادی

۱- اعتبار اسنادی وارداتی یا صادراتی:

به اعتباری که خریدار برای واردات به کشور خود گشایش می کند اعتبار وارداتی و این اعتبار از لحاظ فروشنده کالا که در کشور دیگر قرار دارد اعتبار صادراتی میباشد.

۲- اعتبارات اسنادی قابل برگشت: Revocable L/C

در این نوع اعتبار، خریدار و یا بانک گشایش کننده اعتبار میتواند بدون اطلاع ذینفع، هرگونه تغییر یا اصلاحی در شرایط اعتبار بوجود آورد (بدون اجازه فروشنده) واضح است از این نوع اعتبار استفاده چندانی نمیشود زیرا فروشنده اطمینان لازم را نسبت به پایدار ماندن اعتبار و انجام تعهدات خریدار ندارد. با کمال تعجب اگر خریدار ایرانی بخواهد اعتبار قابل برگشت گشایش نماید سیستم بانکی

از وی مجوز خاص بانک مرکزی را مطالبه مینماید در حالیکه اعتبار غیر قابل برگشت احتیاجی به مجوز ندارد.

۳- اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت: Irrevocable L/C

در اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت هرگونه تغییر شرایط اعتبار از جانب خریدار یا بانک گشایش کننده اعتبار موکول به موافقت و رضایت فروشنده بوده. فروشندگان معمولاً از این گونه اعتبار استقبال بیشتری میکنند. براساس آخرین مقررات اتاق بازرگانی بین الملل در صورت عدم تصریح و سکوت در اعتبار اسنادی مبنی بر قابل برگشت یا غیر قابل برگشت بودن آن، اعتبار غیر قابل برگشت خواهد بود.

۴- اعتبار اسنادی تایید شده: Confirmed L/C

اعتباری است که خریدار ملزم میشود تا اعتبار صادره از سوی بانک خود را به تایید هر بانک معتبر دیگر که مورد نظر فروشنده است، برساند. این نوع اعتبار اسنادی حاکی از اطمینان نداشتن به حیثیت اعتباری بانک صادر کننده و یا وضعیت متزلزل سیاسی یا اقتصادی کشور خریدار است. هم اکنون بسیاری از فروشندگان خارجی تقاضای اعتبارات تایید شده از خریداران ایرانی میکنند که این مسئله به دو دلیل میباشد اولاً وضعیت سیاسی و اقتصادی متزلزل ثانیاً در سالهای پس از جنگ ایران و عراق بدلیل کمبود ارز در سیستم بانکی کشور، بانک مرکزی خریداران را به گشایش اعتبارات یوزانس (نسیه) ترغیب کرد در حالیکه بانک مرکزی در زمان سررسید اعتبارات توانایی پرداخت مبلغ اعتبار را نداشت که باعث تاخیرهای بلند مدت در پرداخت مبلغ اعتبارات به فروشندگان شد که باعث بی اعتمادی فروشندگان به بانکهای ایرانی شد.

۵- اعتبار اسنادی تایید نشده: Unconfirmed L/C

این نوع اعتبار در شرایط متعارف و بدون نیاز به تایید بانک دیگری گشایش می یابد. اگر در شرایط اعتبار کلمه **Confirmed** ذکر نشود آن اعتبار تایید نشده تلقی میشود

۶- اعتبار اسنادی قابل انتقال: **Transferable L/C**

به اعتباری گفته میشود که طبق آن، ذینفع اصلی حق دارد همه یا بخشی از اعتبار گشایش شده را به شخص یا اشخاص انتقال دهد. در واقع این نوع اعتبار یک امتیاز برای فروشنده محسوب میشود

۷- اعتبار اسنادی غیر قابل انتقال: **Un transferable L/C**

به اعتباری گفته میشود که ذینفع حق واگذاری کل یا بخشی از آن را به دیگری ندارد. در تجارت بین الملل عرف بر غیر قابل انتقال بودن اعتبار است و همچنین در ایران برای گشایش اعتبار قابل انتقال نیاز به مجوز بانک مرکزی میباشد.

۸- اعتبار اسنادی نسبی یا مدت دار (یوزانس): **L/C Usance**

اعتباری است که وجه اعتبار بلافاصله پس از ارایه اسناد از سوی ذینفع، پرداخت نمیشود بلکه پرداخت وجه آن، بعد از مدت تعیین شده صورت میگیرد. در واقع فروشنده به خریدار مهلت میدهد که بهای کالا را پس از دریافت و فروش آن پردازد. معامله یوزانس معمولاً در کشورهایی انجام میگیرد که کمبود ارز دارند.

۹- اعتبار اسنادی دیداری: **At Sight L/C**

اعتباری است که طبق آن بانک ابلاغ کننده پس از رویت اسناد حمل ارایه شده از طرف ذینفع (فروشنده)، در صورت رعایت تمامی شرایط اعتبار از سوی وی، بلافاصله وجه آن را پرداخت میکند.

۱۰- اعتبار اسنادی پشت به پشت (اتکایی): **Back to Back L/C**

این نوع اعتبار اسنادی متشکل از دو اعتبار جدا از هم است. اعتبار اول به نفع ذینفع گشایش می یابد که خود به هر دلیلی قادر به تهیه و ارسال کالا نیست. به همین جهت با اتکا بر اعتباری که به نفع وی گشایش یافته است اعتبار دیگری برای فروشنده دوم (ذینفع دوم) که میتواند کالا را تهیه و ارسال کند، از طرف ذینفع اول گشایش می یابد.

۱۱- اعتبار اسنادی ماده قرمز: L/C Red Clause

در این نوع اعتبار فروشنده میتواند قبل از ارسال کالا، وجوهی را بصورت پیش پرداخت از بانک ابلاغ کننده یا تایید کننده دریافت کند.

علت این نام گذاری آن است که اولین بار که این اعتبار گشایش یافت بانک بازکننده اعتبار برای جلب توجه بانک ابلاغ کننده شرایط اعتبار را که به مقداری از وجه اعتبار را به عنوان پیش پرداخت به ذینفع پرداخت میکند را با جوهر قرمز نوشت که از آن به بعد به اعتبار ماده قرمز معروف شد.

۱۲- اعتبار اسنادی گردان: Revolving L/C

اعتباری است که پس از هر بار استفاده ذینفع از اعتبار، همان مبلغ اسناد تا سطح اعتبار اولیه افزایش می یابد در واقع بدون احتیاج به افتتاح یا اصلاح اعتبار جدید، اعتبار موجود خود به خود تجدید میشود.